

Cova del Manel

Matadepera

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Can Pobla
Emplaçament Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac
Alçada: 930

Coordenades:

Latitud: 41.63778
Longitud: 2.01778
UTM Est (X): 418195
UTM Nord (Y): 4610027

Classificació

Número de fitxa 08120 - 326
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Des de l'any 2000 està inclòs en l'Inventari d'espais d'interès geològic de Catalunya, inventariat com espai d'interès geològic de Sant Llorenç del Munt i l'Obac.
Accés Difícil
Titularitat Privada
Titular: 08119A001000290000YG
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dj., 01/04/2021 - 12:21

Descripció

Cova situada al vessant dret d'un barranc tributari de la Canal de Can Pobla, que es forma al capdamunt dels espadats de la Mola.

Té un recorregut de 788 metres i un desnivell de 64 metres, que la converteixen en la cova de més recorregut de tot el massís de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Es tracta d'una antiga surgència que drenava les aigües d'aquest sector del massís; actualment, només en casos de pluges excepcionals entren en activitat les tres galeries terminals.

L'accés fins a l'entrada de la cavitat es fa pujant pel dret des de la casa, entremig de la vegetació i blocs despresos de les parets que es veuen al damunt. La boca és una escletxa molt estreta, d'uns 5 metres d'alçada màxima per tot just un metre d'alçada en el seu punt més ample. L'accés es fa de costat, i un cop dins s'obre l'entrada a una galeria d'un recorregut de 53 metres que va perdent alçada fins arribar al fons. En aquest punt, es bifurca en dues galeries més. La primera, a mà dreta, perpendicular a la d'entrada, amb un recorregut de pocs metres. La segona, a mà esquerra, que és la que presenta tot el recorregut fins als 788 metres. Continuant per aquesta segona, s'arriba a la "Gatera del Tub", un pas estret amb una xemeneia de 6 metres d'alçada que comunica amb un nivell superior. Des d'aquí, per un conducte estret, s'arriba a una bifurcació (pel costat esquerra en sentit sud-oest, s'arriba fins al "Laberint del Caos", un complicat entramat de galeries originades per un procés càrstic molt important. Pel costat dret, en sentit nord, es pot accedir fins a una galeria estreta que comunica per dos punts, a l'esquerra amb el conegut "Laberint del Caos" i per dos punts més, amb el pis superior. Aquesta galeria, després de un recorregut de varies direccions, permet arribar un pas estret anomenat "Clot dels Ossos". Passat el ressalt, s'accedeix a una diàclasi que després de varies galeries i comunicacions amb el pis superior, d'uns 40 metres de recorregut, permeten arribar a una galeria més ample batejada amb el nom de "Sala Club Excursionista Pirenaic", "Sala Pirenaic" o també "Sala de les Banderes". Malgrat la perillositat que implica el seu accés, actualment està molt malmesa per la manca de civisme. Des d'aquesta sala i remuntant la colada, hi ha la "Galeria Datzira", de 15 metres de recorregut, amb una xemeneia a l'esquerra de 14 metres d'alçada. Continuant però en la mateixa galeria, també hi ha la "Galeria GEST del CMB", coneguda també com "Les Rambles, o el Metro", de 60 metres de recorregut. És la més ampla de la cova. La cavitat també continua seguint la mateixa diàclasi fins a dues galeries més, la "Galeria Sanclimens" i la "Galeria del Vent", a les quals s'hi ha d'accedir a través d'un pas "de les Riuades", generalment inundat. Després d'altres trams de galeria i xemeneies, s'arriba a la "Sala del Llac" o "dels Llibres". Al seu extrem, continua fins a que ja es troba aigua, en més o menys quantitat depenent de la pluja i tot i que el corrent d'aire indica que la cavitat continua, actualment és impracticable.

Observacions:

Es recomana no entrar si no és amb un professional de l'espeleologia. La pràctica de d'aquest esport comporta un factor de risc elevat si no es tenen uns coneixements tècnics bàsics que es poden adquirir a la Federació Catalana d'Espeleologia.

Història

Malgrat que la cova del Manel no apareix referenciada en el Catàleg espeleològic de Catalunya, redactat pel geòleg i espeleòleg Norbert Font I Sagué (1873-1910) ni en el catàleg del geòleg i paleontòleg Marià Faura i Sans (1886-1941), aquesta fou descoberta, o redescoberta l'any 1899 pels propietaris de Can Pobla que varen arribar fins als primers 53 metres, corresponent a la galeria d'entrada fins a la "Gatera del Tub", en aquell moment totalment impenetrable.

L'any 1911 els membres del Centre Excursionista de Terrassa (CET) exploraren i engrandiren la gatera final de la galeria d'entrada, varen penetrar al "laberint del Caos" i fins la gatera del "Clot dels Ossos", ampliant el recorregut de 115 metres més. Varen realitzar el primer topo conegut, publicat a la Guia monogràfica de Sant Llorenç del Munt de 1935.

L'any 1926 el metge i apassionat de la fotografia, Josep Salvany i Blanch, va fotografiar la galeria d'entrada.

A partir de 1948, membres del Grup d'Exploracions Subterrànies del Club Muntanyenc Barcelonès, sovintejaren la cova i descobriren tres xemeneies que comuniquen amb el pis superior. Exploraren també la totalitat del "Laberint Sud" del nivell superior, ampliant el recorregut de la cavitat fins als 316 metres. Entre 1948 i 1950 exploraren el "Laberint Nord", ampliant el recorregut de la cova a 476 metres i depassant la cova Simanya, de 372 m de recorregut.

L'any 1950, membres del Centre Excursionista Pirenaic, van descobrir un nou pou que els menà a la galeria principal. Des d'allà, per galeries paral·leles descobriren a la sala més gran de la cavitat, que batejaren amb el nom del grup "Sala Pirenaic". S'amplia novament el recorregut de 238 metres.

El 25 de setembre de 1962, es registraren 182 l/m2 en 24 hores a la Mola. La cavitat va entrar en funcionament hídric, de manera que la força de l'aigua va destapar alguns passos totalment impracticables. El mes següent, membres del mateix equip visitaren la cova i en extreure el fang del sífó del "Pas de les Riuades", descobriren una nova galeria.

L'any 1966, membres de la Secció Espeleològica Sabadell del Centre Excursionista del Vallès, aixecaren una topografia de la totalitat de la cavitat. Tanmateix, l'any següent, membres del Grup Espeleològic Terra i Mar de Sabadell encara varen localitzar una nova galeria de 106 m, que s'afegiren a la seva topografia, assignant-li un recorregut total de 932 m.

Finalment, l'any 1978, la Secció d'Investigacions Subterrànies del Centre Excursionista de Terrassa, aixecà la darrera topografia que es coneix de tota la cavitat, fixant el recorregut total de 788 m, que és la vigent a data d'avui.

Bibliografia

ANDRES BELLET, Òscar; ASSENS CAPARRÓS, Jaime; MONTORIOL, Joaquin (1955). El funcionamiento hidrológico actual del sistema hipogeo de la Canal de Can Pobla (Sant Llorenç del Munt). Speleon. Universidad de Oviedo, vol. 6, núm. 3, p. 239-241. Oviedo.

AA.VV (1935). Guia monogràfica de Sant Llorenç del Munt, p. 38-57. Centre Excursionista de Terrassa. Terrassa.

Enllaços d'interès:

[PDF amb fotografies de l'interior de la cova](#)

[Espeleòleg. Butlletí d'informació i relació de l'E.R.E. Núm. 4.](#)

[Desembre de 1968](#)

[Inventari d'espais d'interès geològic.](#)

